

UNIAREA POPORULUI

Proprietar: IULIU MAIOR junior

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:

pe un an 10.000 Lei,
pe o jumătate de an 5000 Lei.
pe trei luni 2500 Lei.

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Director ION POPU-CÂMPEANU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

Redactor: Dr. SIMION I. CRIȘANU

ABONAMENTELE

încep la 1 Ianuarie, 1 Aprilie,
1 Iulie și 1 Octombrie.

Petru Rareș și Ardealul

...„Vom fi ce am fost, ba încă
și mai mult decât atâta“.

Petru Rareș

Nici popoarele, nici indivizii nu răsar deodată pe lume, ci viața omenească este o împletire a prezentului cu ceea ce a fost și cu ceea ce va să vie.

Trecutul ne ține mereu în față în făptuirile și experiența generațiilor de veacuri, iar viitorul ne împinge spre lumina noilor idealuri și nădejdi de mai bine, chiar și atunci când prezentul e plin de suferință și frământat de lupte.

În istorie întâmplările se repetă numai de formă, căci în fond ele sunt rareori asemănătoare. Istoria ne învață — cel puțin — dacă nu ce să facem, apoi desigur ce să nu facem. Prin studiul trecutului simțim firele nevăzute care ne leagă de pământul pe care ne-am născut și de neamul din care ne tragem, deoarece viața se prelungeste în urma noastră, pentru că în mersul lor înainte neamurile duc cu ele tot ceea ce a rămas viu din realizările și tradițiile trecutului lor, odată cu amintirea acelor care au împlinit mari reforme sau au deschis orizonturi noi de viață.

În jirul marilor voievozi ai Moldovei, chipul lui Petru Rareș, — fiul lui Ștefan cel Mare — strălucește ca un lucefar, așa cum l-a numit Delavrancea. Ajuns în fruntea țării — 1527 — Rareș a urmat politica marelui său înaintaș și părinte, căutând a-și întinde stăpânirea cât mai mult.

Când a fost ales domn al Moldovei, situația în Ungaria era din cele mai grele. Cu câteva luni mai înainte statul vecin își pierduse independența și unitatea, în urma unei lupte cu Turcii (Mohács, 1526). Pentru moștenire se luptau doi pretendenți: prințul german Ferdinand și Ioan Szapolyay, voievodul Ardealului. Rămânea ca armele să hotărască cine e mai puternic.

Rareș — om prevăzător — s'a amestecat în acest conflict, trecând de partea voievodului ardelean. Armata moldoveană trecu în Ardeal și în ziua de 22 Iunie 1529 avu loc lupta, la Feldioara pe apa Bârsei, lângă Brașov, în care Sașii lui Ferdinand avură pierderi foarte grele. „În acea luptă nenorocită, ca să nu zicem rușinoasă, — recunosc înșiși Brașovenii — am pierdut toate tunurile noastre... Nici odată Țara Bârsei n'a suferit un dezastru atât de mare“. Rareș însuși scria Brașovenilor: „Am cucerit Ardealul cu sabia și n'am de gând să-l dau nimănui“... Sub

ascultarea lui Rareș era acum aproape întreg Ardealul.

De fapt, în nouă rânduri a intrat Petru Rareș în Ardeal; sub el au stăpânit Moldovenii cel mai întins teritoriu pe aceste meleaguri și sub el au năvălit mai des în aceste părți.

După lupta dela Feldioara, drept mulțumită pentru ajutorul primit, Szapolyay dăruie lui Rareș orașele Bistrița și Rodna, precum și cetatea Ungurașul, recunoscându-i și întărindu-i totdeauna și vechile posesiuni ale lui Ștefan cel Mare: Ciceul și Cetatea de Baltă (aceasta pe Târnava-Mică), așa că, pe drept cuvânt putem spune că, o bună parte din Ardeal asculta deci de domnul Moldovei. Era zorile celei dintâi uniri, în vremurile și după formele de atunci...

Viața și faptele lui — pline de frământări — sunt izvor de învățături, căci faptele și gândurile oamenilor mari sunt porunci sfinte pentru urmași. Momentele de mândrie din trecutul nostru să ne fie izvor de putere și de încredere pentru viață.

Povestea tristă a vieții sbuciumate se curcă la 3 Sept. 1546 — sunt 400 de ani de atunci — și cu cinste l-au îngropat la mănăstirea Pobrata, ce de dânsul a fost zidită, „cu multa jale și plângere ca după un părinte a lor, carele n'a fost mai pre jos decât alții, ce au lăsat hotarele țării. Cu adevărat era fecior lui Ștefan Vodă cel Bun, — scrie cronicarul — că întru toate semăna tatâne-său; că la războaie îi mergea cu noroc, că tot au izbândit; și așa multe lucruri bune și dumnezeiești apucase de făcea Țara și moșta ca un părinte o socotia. Judecata cu dreptate o făcea. Iară la sfat era om curtos și la toate lucrurile îndrăzneț și la cuvânt gata a dare răspuns, de-l cunoșteau toți că-i harnic să domnească“.

În bucuria noastră mare să nu uităm suferințele de ieri. Să ne aducem aminte de cei cari s'au jertfit pentru lărgirea hotarelor țării. Să ne aducem aminte de morți... Să pășim, dar, pe urmele lui Rareș. Să ne iubim țara și legea ca el. Țara și legea... pentru că noi nu putem fi creștini fără a fi Români... și nu putem fi Români fără a fi creștini...

Să cinstim deci pe cei cari s'au trudit și au murit pentru realizarea unui ideal și să le fim vrednici urmași!

Teodor Selceanu

Biserica și democrația

Nu rareori întâlnești politicieni care spun, fie din neștiință fie din răutate, că Biserica ar dușmăni democrația. Nimic mai fals decât această afirmare. Dimpotrivă, Biserica este sprijinitoare adevăratei democrații, după cum vom vedea în șirele ce urmează.

Dar înainte de toate, ce este democrația? Este ridicarea poporului la o învățătură mai deplină, la o viață morală mai desăvârșită, la o bunăstare materială mai întinsă și la o înrăurire politică mai dezvoltată. — Or, e bineștiut de toți oamenii cu bun simț, așa după cum spunea cândva marele Papă Leon al XIII-lea, că Biserica nu numai că nu s'a opus acestor înaintări ale poporului, ci le-a sprijinit cu toată puterea. Așa Biserica a fondat cele dintâi școli populare. Înainte de Christos n'au existat școli pentru popor; sistemul școlilor populare a luat ființă la Roma sub protecția Papilor și de acolo s'a întins pretutindeni în lume. Și timp de 18 veacuri numai Biserica a susținut școli populare, așa după cum recunoaște un dușman al său: H. Taine.

În școlile sale, Biserica a dat poporului o învățătură deplină și sănătoasă. Dar Biserica n'a învățat poporul numai în școală ci și de pe amvon și în scaunul mărturisirii. La propovăduirea Bisericii, păcătoșii se întorc pe calea cea bună, cei drepti se sfințesc și mai mult, ura se stinge și pacea înflorește; democrația devine mai curată, mai cinstită, mai răbdurie, mai curajoasă.

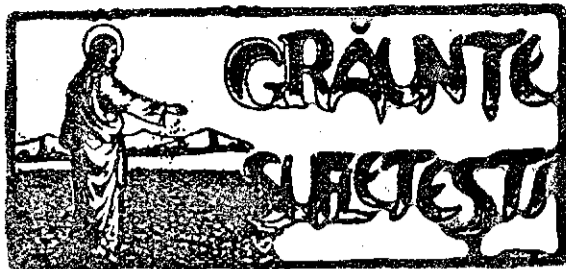
Pentru a înțelege contribuția Bisericii la bunăstarea materială a poporului, deschideți Evanghelia, răsfoiți scrisorile papale (enciclicele) și istoria bisericească, și veți înțelege ușor că toate reformele sănătoase ce tind la sprijinirea săracilor, orfanilor, desmoșteniților etc., au plecat dela Biserică. Veți înțelege mai ales faptul că cea mai sănătoasă chartă pentru muncitor a fost făurită de Biserică.

Biserica se nizește în a propovădui că democrația numai atunci poate să aibă o înrăurire politică binefăcătoare când este cu adevărat creștină. Când democrația nu vrea să știe de Dumnezeu, lasă frâu liber patimilor și duce la dezastru.

Să nu se uite apoi că din popor și-a recrutat Biserica pe unii din cei mai de seamă papi, episcopi și preoți; că ea a adus în lume adevărata libertate, legala egalitate și sincera frățietate, încă acum două mii de ani (vezi mai multe în lucrarea mea: *Biserica și civilizația*).

Iată pe scurt ce a făcut Biserica pentru democrație. Spuneți-mi acum dacă Biserica este dușmana democrației?

Ioan Vultur

Păcatul și ispășirea

Nu există până astăzi nici-o stare așa de sfântă, nici-un loc așa de tănuit, unde să nu pătrundă ispitele și necazurile.

Omul cât trăește, niciodată nu e adăpostit complet contra ispitelor, căci sunt destule cauze de ispită în noi, deoarece ne-am născut în păcat.

Ceeace prăbușește pe oameni nu sunt greșelile lor, ci atitudinea pe care o au după ce au făcut o greșală.

Totuși ispitele sunt, în mai toate cazurile, foarte folositoare omului, deși supărătoare și chinuitoare, pentru că prin ele omul se smerește, se curăță și se oțelește.

În adevăr nu poate fi trecut cu vederea, aceia că, începutul tuturor ispitelor este nestatornicia sufletului nostru și prea puțină încredere în Dumnezeu.

Numai în ispită și în nenorociri se cunoaște cât a înaintat omul pe calea binelui și se vede meritul lui. În timpuri grele ca cele de astăzi ne putem da seama cât suntem de tari sufletește.

Nu este cine știe ce lucru mare să fie cineva evlavios, când nu întâmpină nici-o greutate, dar cine îndură cu răbdare necazurile de astăzi, acela merge cu pași repezi spre desăvârșirea lui, spre mărirea patriei lui.

Să ne învățăm a suferi în tăcere greșelile altuia, fără a ne molipsi de greșelile lui, căci așa vom fi mai buni, mai umili, mai înfrățiți, spre binele nostru al tuturor.

Păcatele altuia să le îndreptăm cu faptele noastre, căci multe din păcatele noastre trebuesc să fie îndreptate de alți oameni și pentru multe din greșelile noastre, trebuie să ispășească alții.

Nimic mai murdar decât a judeca păcatele altuia și a ne ocupa cu înfrângerile morale ale altora. Dacă n'am căzut azi, unde au căzut alții, nu trebuie să ne îngâmfe, căci și noi putem cădea, în păcatul lor de azi.

Să nu judecăm ușuratec păcatele și greșelile oamenilor căci fiecare dintre noi putem fi împinși spre aceleași păcate. Suntem datori să căutăm și să înțelegem obârșia și pricinile unei greșeli și să compătîmim pe cel vinovat.

Există puțința de a repara păcatul și greșala, există pentru orice om un drum care duce la ispășirea purificatoare. Cea dintâi condiție este aceea ca omului să-i pară rău de greșala făcută, adâncă umilință și mărturisirea deplină a păcatului. De aici răsare nevoie de ispășire ce-și are izvorul în puterea și setea de primenire a naturii omenești. Fără spovedanie, căință și ispășire nu există liniște sufletească pentru om și tot ce face este sec și sterp, fără suflet.

Ne-am pierdut aproape cu desăvârșire, acea nevoie lăuntrică de purificare, atât de vie la strămoșii noștri. Spovedaniile și împărtășaniile nu se mai fac, de cei mai mulți dintre noi, cu zecile de ani — adevărate suflete putregăite de păcate.

Nu mai simțim — azi — fiorul grozav în fața păcatului și nici setea arzătoare de a spăla păcatul desăvârșit printr-o suferință impusă de bună voie.

Am rămas nesimțitori la pângărirea sufletului și îngăduitori față de păcatele noastre; de multe ori luăm păcatul drept o simplă „pățanie” iar din suflet a dispărut fiorul de purificare și lupta contra păcatului.

Căpitan Ioan G. Alecsa

De-ale plugăriei

Desrădăcinarea grâului. Desrădăcinarea grâului se face din cauza deselor înghețuri și desghețuri. Pământul înghețat își mărește volumul, se umflă și rupe rădăcinile, scoțând grâul afară, așa că nodul de înfrățire e atins de vânt. Grâul neavând destule rădăcini, se usucă încă în cele dintâi zile ale primăverii și semănătura pier.

Desrădăcinarea se întâmplă mai ales în pământurile pline de apă. Grâul semănat în arătură proaspătă, care n'a avut timp să se așeze, precum și acela care a fost semănat târziu și nu s'a putut înrădăcina de ajuns, de obicei se desrădăcează ușor.

Când observăm, că grâul s'a desrădăcinat, trebuie să trecem peste semănături cu un tăvălug neted, pentru a-l apăsa și a-l face să se lipească de pământ. După ce grâul s'a în-

rădăcinat se poate trece peste semănături cu grupa pentru a rupe s oarța ce s'a prins după tăvălugit.

În felul acesta grâul va fi ajutat să se desvolte bine.

Hrana din legume. Nu toate bucatele au aceeași putere hrăitoare pentru trupul omului. S'a găsit o unitate de măsură pentru măsurarea acestei puteri din hrană. Măsura aceasta se numește *calorie*. Măsurând cu *calorie* grâul de pe un hectar de pământ s'a aflat, că puterea sa hrăitoare este de aproape 3 milioane *calorii*. Măsurând tot așa legumele culese de pe un hectar de grădină s'a găsit că au 18 milioane de *calorii*. Prin urmare un hectar de zarzavaturi dă de 6 ori mai multă hrană decât un hectar de grâu ori secară. Ceace însemnează, că din zarzavaturile aceste se poate hrăni un număr de oameni de 6 ori mai mare. Cultura legumelor e și mai bănoasă de aceea să se cultive tot mai mult.

Pomul ros de iepuri se poate îndrepta dacă scoarța nu este prea mult roasă. În acest scop se face un amestec din apă, lut, gunoi proaspăt de vacă și pleavă. Acest amestec se lipește pe locul vătămat al pomului pe urmă se învelește cu o cârpă și se leagă cu o ață. În timpul verii legătura se udă. Ca să ajutăm pomul să se îndrepte mai ușor și mai bine, îl îngrășăm cu gunoi bine putrezit.

Situația viilor. Vița de vie n'a suferit în cursul iernii. S'a început desgropatul viilor. Se simțeste lipsa de muncitori pricepuți. Prețul muncii e foarte ridicat: 10 000 Lei pe zi. Mai greu e acolo unde muncitorii în temeiul contractelor de muncă trebuie să primească și hrană.

Producția de ouă în diferite țări. România are 51 milioane de găini; Polonia 35 milioane; Cehoslovacia 27 milioane; Olanda 26 milioane; Danemarca 22 milioane; Islanda 18 milioane; Jugoslavia 17 milioane; Bulgaria 5 milioane. De aici se vede, că România are cele mai multe găini. Dar producția de ouă e mică; căci în Danemarca o găină dă 150 ouă pe an; în Polonia dă 60 de ouă pe an.

În țara noastră, o găină dă pe an 60 de ouă în mijlociu. Aceasta din pricina că găinile noastre nu sunt de cele alese și nu sunt nici îngrijite bine.

Foita „Unirii Poporului”

Bomba atomică

Din anul trecut, de când Americanii au speriat pe Japonezi cu bomba aceea minunată care zice că face unde ajunge așa un pârjol, de ca și cum ar fi căzut soarele pe pământ, radio mereu amintește despre această bombă, că ar fi un secret care nu se descopere numai celor ce sunt prieteni cu Americanii; că s-ar fi făcut altele cu mult mai grozave decât cele aruncate la Hiroșima și la Nagazachi, și că s'ar lucra la una atât de puternică încât dacă ar exploda, ar prăpădi pământul întreg ca și cum ar fi o jireadă de paie.

Cu toate că tainele acelei bombe nu sunt cunoscute decât aceluia cari au născocit-o și câtorva oameni cari au plătit născocirea ei, oamenii din lumea mare totuși vorbesc despre ea, care cum îi taie capul, și fiecare se crede un priceput în tainele ei. Între aceștia se găsește și Mihailă Papură, căruia în sat îi zic „Maică”, pentru că în

tinerețele lui a fost în America, iar acolo îl loc de Mihailă îi ziceau Maică.

Maică povestea într-o zi oamenilor din satul său cari voiau să-l asculte, că el a fost la București, în chestia „esproprierii” și a vorbit cu un American tocmai din Statul Ohaio, unde a fost și el, și că acela i-a spus toate tainele cu „bomba cea anatomică”.

— Mă oameni buni zicea Maică, bomba aceea e atât de grozavă, de chiar și Americanii, cât sunt de Americani, se tem să o folosească.

Spunea „Ciarli” prietenul meu dela București — istorisea Maică —, că bomba care au născocit-o acuma e atât de puternică, încât dacă o aruncă pe pământ, intră de iese pe partea cealaltă a pământului, ca și cum ai băga furcoiul într-un bostan să treacă de dincoace până dincolo. Dar se zice că asta n-o folosesc pentru că li-e frică că prin gaura aceea se vor scurge toate apele de pe pământ de vor rămânea vapoarele pe uscat. De aceea au început acum să facă și vapoare cu roate ca autobuzul, dar se înțelege că mai mari, că dacă s'ar întâmpla una ca asta, să poată merge și pe uscat.

Zice că au încercat și au aruncat una pe acolo prin America, și numai iacă frate,

că prin gaura aceea se vedea cerul pe partea cealaltă. Ba niște avioane, cari aveau să încunjure pământul, ca să nu mai meargă mai departe, au trecut prin gaura aceea ca printr-un tunel, și au cruțat calea jumătate.

Apoi a născocit unul una și mai turbată, de zice că dacă ar arunca-o, ar prăpădi pământul ca și cum n-ar mai fi fost niciodată. Și se zice că s'ar fi înfățișat cu ea la Domnul Președinte Truman, care când a văzut-o a zis — Olrait Gian: — Hai să facem o probă. Da acela îi zise: — Domnule Președinte, un cuțez, pentru că vă prăpădiți și Dumneavoastră, dar zău nici eu nu mai scap.

— Dar dumneata cum să nu scapi? — Întrebă Domnul Truman — dacă te sui tocmai în înaltul văzduhului, și de acolo o arunci?

— Hm! râde aviatorul către Domnul Truman. E ușor de zis, dar mai greu de scăpat. E adevărat că eu aș fi în înaltul văzduhului și nu m-ar ajunge schijele bombei, dar dacă s-ar prăpădi pământul de sub mine, eu unde m-aș mai scobori ca să iau benzină?

Sătenii își duseră mâinile la gură ca să nu-i înecă râsul, și se împrăștiară, minunându-se, nu de tainele bombei, ci de prostia lui Maică, care se credea atât de priceput în

Vieața cetățenească

Statul

Vorbind despre cetățean am văzut cum s'a dezvoltat vieața omenească în societate, ajungând dela vieața în trib, la aceea în cetate, apoi, în zilele noastre, la vieața în stat. Ne întrebăm acum: ce este statul?, ce importanță are el pentru vieața modernă a oamenilor?

Cuvântul stat este foarte des întrebuințat de toți cetățenii. Cine n'a auzit de impozitele (dările) către stat? Ba în ultimii ani, de multe ori ni s'a luat vita din curte sub cuvânt că statul face rechiziții. Când războiul a adus peste unele părți ale țării zile de furtună și năpastă, mulți din locuitori au fugit de acolo, luându-și ce brumă au putut din avutul lor, și și-au încredințat vieața în mâna statului. Acesta a și făcut ce a putut și astfel vre-o câțiva ani, cetățenii statului român trăiau, în părțile unde n'au ajuns nenorocirile războiului, alături cu refugiații, sau expulsații pentru cari toți ceilalți a trebuit să ne îmbulzim în locuințe și chiar să cruțăm dela gură. Să mai amintim apoi și de slujbașii statului (funcționarii) de cari ne lovim în toate părțile și în toate zilele vieții noastre, dela naștere până la moarte? Fără indoială că toți întrebuințăm și auzim foarte des cuvântul stat. Puțini sunt însă aceia dintre noi cari și înțeleg ceva auzind acest cuvânt și mai puțini sunt aceia cari înțeleg bine cuvântul acesta de stat.

Din cele de mai sus, s'ar părea unora că statul este cineva, o persoană, care având puteri mai mari decât noi toți, ne obligă la dări și la munci, în folosul său și care uneori, în momente de bunătate mai și ajută pe câte cineva. Alții se mulțumesc să zică: statul este țara, și pentru țară trebuie să dăm ce ni se cere, că așa au făcut și părinți și strămoșii noștri. Și pentru unii și pentru alții, cari înțeleg statul în aceste feluri, el (statul) este un stăpân sau o putere deasupra noastră și din afară de voia noastră căruia trebuie să ne supunem. Nu este mirare dacă multora dintre cetățenii, cari astfel înțeleg cuvântul stat, li se furișează din când în când, în minte gândul: ce ar fi dacă ne-am scăpa de acest

tainele Americanilor, pentru că a fost și el cândva în Țara Dolarului, a mâncat din „bogăț“, și a beut bere la „salon“, și poate să fi fost vre-odată sau de două ori și la „nicăl-șon“, sau la cinematograful, cum li zicem noi.

N. Lupu

Un inger a sunat

*Un inger a sunat din trâmbiți: Primăvara...
Și uite cum întreg pământul a nverzit,
Iar flori mai albe sau mai galbene ca ceara,
Atât de simplu pretutindeni s'au ivit.*

*Aicea sânt și pasările călătoare...
Tot drumul către primăvară mână:
In cel mai proaspăt sfânt și dulce soare,
Un cuc peștri în mărul alb se ngână.*

*Departa 'n munți, e încă iarnă-adâncă,
Dar munții sunt atâta de departe...
Ș' acolo ingerul o să invie pom și stâncă,
Ci numai sufletul o să rămâie 'n moarte.*

(Adrian Maniu: Lângă pământ)

stat? N'ar fi oare viața mai ușoară și mai bună?

Gândul acesta este o ispită a diavolului și el nu poate exista în mintea care înțelege limpede și corect cuvântul stat. Zicem că este o ispită diavolească fiindcă numai diavolului nu-i place ca omul să trăiască așa cum cere firea lui. Și gândul acesta greșit este contra firii noastre omenești, căci statul nu este altceva decât forma de vieață socială (adecă de grup) la care a ajuns omul după atâtea mii de ani de căutare a binelui.

Înțelesul cuvântului stat cuprinde înțelesul mai multor cuvinte, cum sunt: țară sau patrie, popor, națiune, guvern și societate. Când zicem țară sau patrie înțelegem întinderea pământului care se află sub stăpânirea statului; când zicem popor, națiune și societate înțelegem locuitorii cari trăesc pe acel pământ, iar când zicem guvern înțelegem însăși conducerea vieții oamenilor cari trăesc pe pământul țării. Când zicem însă stat înțelegem tot ceace spun aceste cuvinte. *Statul este deci organizarea, prin legi, a vieții omenești.* Statul este legat de țară, de pământ, pe care trăesc oamenii grupați în societate, popor sau națiune. Organizarea vieții prin legi o fac toți oamenii cari locuiesc pe întinderea de pământ a statului. Statul nu este deci un stăpân înafară de voința cetățenilor, ci el rezultă chiar din voința acestora de a-și organiza vieața prin anumite legi.

Organizarea vieții omenești prin legi, adecă statul, are diferite forme. Formele statului în vechime nu le mai amintim. Azi statul are trei forme: regatul, republica și statul federativ, în care se unesc mai multe state. Statul românesc este regat constituțional. Aceasta înseamnă că organizarea vieții noastre cetățenești are în frunte pe Rege, care cărmuiește vieața după o constituție (legea fundamentală a statului). Ca să înțelegem bine și amănunțit vieața noastră de stat, va trebui să ne lămurim, în alte articole viitoare, asupra multor părți ale vieții de stat. Acum să răspundem la întrebarea: ce importanță are statul pentru vieața noastră?

Din cele spuse reese că statul nu este altceva decât organizarea vieții noastre prin legi și că această organizare este și trebuie să fie după voința noastră a cetățenilor. Fără o organizare oarecare a vieții, oamenii n'ar putea trăi ca oameni, ci numai ca animale. Statul este deci ceva tot așa de necesar (de lipsă) pentru noi ca și hrana sau îmbrăcămintea. Urmează de aci că statul, adecă organizarea vieții prin legi, trebuie să ne fie în grija tuturor. Cuvintele: cum îți așterni așa vei dormi, se potrivesc oricărui cetățean nu numai în vieața lui particulară, ci și în ce privește vieața de stat. Cum vom face și cum vom ști să ne îmbunătățim și să respectăm statul, așa vom trăi.

N. COMȘA

Bune de știut

Impotriva carilor. Prin scândurile mobilelor din casă se găsesc niște viermi numiți *carl*. Contra lor putem lua următoarele măsuri: Mobila găurită de cari o adunăm într'o cameră goală. În mijlocul camerei panem un strat de cărămizi și deasupra stratului punem un vas de fier în care se toarnă 400-500 gr. floare de pucioasă, căreia i-se dă foc. Fumul ce se naște din floarea de pucioasă omoară toți carii din cameră și mobilă.

Se va avea grijă ca toate crepăturile prin cari ar putea ieși fumul să fie bine astupate. După 3-4 zile se aerisește camera.

Sarbatoarea pomilor și arborilor

A sosit primăvara. Reînvie întreagă natura. Incepe lucrul câmpului și a sădării pomilor și arborilor.

În unele părți ale țării noastre sunt multe livezi cu pomi și multe păduri. Sunt însă ținuturi și la noi, unde pomii și pădurile sunt mai rari, ori chiar lipsesc cu totul. Aceste ținuturi încă trebuie plantate și trebuie împodobite cu pomi roditori și cu arbori folositori.

Pomii și arborii sunt o comoară, sunt bani puși la dobândă. De aceea trebuie să-i iubim și să-i sădăm.

Pentru sădirea pomilor și arborilor s'a instituit și o sărbătoare. La noi, aceasta sărbătoare se ține aproape de patruzeci de ani, de pe vremea când era ministru marele român Spiru Haret. Dar obiceiul de a sădi pomi și arbori la zile mari, este cu mult mai vechi. A început acum vre-o 300 ani, pe vremea lui Vasile Lupu și Matei Basarab.

Pe timpul acela călătoria la noi prin țară un călugăr cărturar din Asia mică, Pavel de Alep, însoțind pe Patriarhul Macarie din Antiohia. Ajungând ei la Mănăstirea Cozia, au fost rugați să sădească câte un pom în amintirea vizitei ce au făcut-o la mănăstire.

În alte țări, sădirea copacilor de pomnire este chiar o tradiție.

În Germania și în Franța la nașterea copiilor se sădește câte un pom. În Franța și azi se mai găsesc copaci din vremea lui Napoleon.

În toată Europa, în America, până și în China și în Japonia se ținea sărbătoarea sădării pomilor și arborilor. Dealurile și munții sunt pline de cete de tineri și bătrâni cari plantează tot felul de pomi și arbori.

Pomii se găsesc amintiți și în credința noastră creștinească.

În Biblie se spune, că Grădina Raiului e plină de pomi roditori de toată frumusețea. La înmormântări e obiceiul să se facă câte un pom pe care îl împodobesc cu tot felul de fructe și alte bunătăți. Acest pom se dă de sufletul celui răposat.

Chiar și gustarea fractelor, la noi se face numai cu binecuvântarea bisericii și se fac și anumite rugăciuni. La Sf. Ilie se duc la biserică pentru binecuvântare poame, iar la Simbarea la față se duc struguri.

Pomii și arborii au un simbol în credința noastră și acest simbol trebuie păstrat.

Sădirea pomilor s'o facem cu mare dragoste sub formă de sărbătoare câmpenească la care să participe satul întreg. Să sădăm cu pomi și arbori, grădinile bisericilor, ale școlilor, cimitirelor, râpile, dealurile și munții; să sădăm copaci ori unde ar fi un loc slobod.

Pomii și arborii sădiiți să-i iubim, să-i grijim, să nu-i rupem fără milă.

Profesorul Ion Simionescu, vorbind despre pomi și copaci spune: „Nu rupeți fără milă copacul pus cu atâta trudă pe marginea drumului. Cine taie un arbore, fără a sădi altul în loc, omoară un om! Cine rupe un copăcel de pe marginea drumului, e ca și când ar omorî un copil. Iubiți copacii!

Iubiți-l și atunci îl veți sădi!”

Ion Popu-Câmpeanu

Știrile săptămânii

Depinderi sufletești pentru elevele școlilor de fete. În zilele de 16, 17, și 18 Martie s'au ținut depinderi 'sufletești' pentru toate elevele române unite dela școlile noastre de fete. Pentru elevele mai mari, din clasele V-VIII, a vorbit P. S. Dr. Ioan Suciu episcopul auxiliar dela Oradea, iar pentru elevele mici, din clasele inferioare a vorbit Păr. Dr. Eugen Popa, profesor la Academia teologică.

Fruite coloniale sosite în țară. S'au cumpărat din Jafa un milion de portocale, din cari 200.000 au și sosit în țară. Au mai sosit din Siria 500.000 de lămâi. S'au mai cumpărat și 50.000 kgr. roșcove și 20.000 kgr. smochine din Egipt cari vor sosi în luna viitoare cu vaporul Transilvania.

Vorbirea dlui de Gasperi. În ziua de 24 Martie dl de Gasperi, primministrul Italiei și șeful partidului democrat-creștin a ținut o vorbire în care a spus că nouă arânduire a lumii va trebui făcută pe baza civilizației creștine, pentru a fi trainică și fericită.

Moartea unui cardinal. În ziua de 23 Martie a trecut în lumea dreptilor învățatul și evlaviosul episcop *Von Galen*, din Münster (Germania). A fost unul dintre cei mai neînfrigați apărători ai drepturilor lui Dumnezeu și ale Bisericii contra nebuliei hitleriste. A pățit foarte mult pentru ținuta sa de episcop catolic, căci nu odată au încercat hitleriștii să-i ia viața. Pentru meritele ce și-a câștigat în lupta sa cu păgânismul hitlerist, Preafericitul Părinte Papa Pius al XII-lea l-a creat, la sfârșitul unei Februarie, cardinal.

A izbucnit un vulcan. Vulcanul Sakua Jima, de peninsula Kiusiu din Japonia a început să arunce foc și cenușă. Peste 6000 de oameni și-au părăsit locuințele și foarte mulți au fost omorâți sau răniți. Lava ce iese pe gura vulcanului curge cu iuteală de 20 metri pe ceas spre orașul Kagoșima, care are 180.000 locuitori. Toate ulițele orașului sunt acoperite de cenușă.

Cel mai mare înotător din lume e Pedro Cadioti, om de 52 ani din Buenos Aires. El a înotat pe fluviul La Plata, dela Rosario la Buenos Aires, distanță de 302 km. A stat în apă 3 zile, 3 ceasuri și 15 minute.

Cinci sute milioane europeni mor de foame. Dl. Hoover, președintele Comisiei americane pentru combaterea foamei, a cerut poporului american se reducă aproape la jumătate porția de carne și la o pătrime porția de unsoare pe care o folosiau până acum, pentru a putea ajutama pe cei cinci sute milioane europeni cari mor de foame. Oamenii aceștia a zis Hoover, nu pot fi mântuiți dela moarte numai dacă le oferim noi hrană, fie cât de puțină. Tunurile — zice el — spun cel dintâi cuvânt al Victoriei, iar hrana spune ultimul cuvânt.

Lefuri de milioane pentru funcționarii din Ungaria. În Ungaria, cel mai mare salariu pentru un funcționar este de 14.000.000 pengő, iar cel mai mic este de 2—3 milioane pengő lunar. Afară de aceasta mai primesc ajutor familiar în suma de 500.000 pengő de fiecare copil.

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 13.837—42.

Cehoslovacia

întregă — vecina noastră dela miază-noapte-apus — a sărbătorit ziua de naștere a primului ei președinte: Thomas G. Masarik, care, dacă ar fi trăit, ar fi împlinit 94 de ani. El a fost întemeietorul republicii cehoslovace și luptele și faptele sale nu vor fi uitate niciodată de vecinii noștri. Drumul pe care a mers el, a fost drept și luminos. El n'a avut de ascuns, nimic de mințit, iar lozinca întregii sale vieți publice și private a fost: „*N'am voit și nu vreau niciodată să mint*”. Iată un adevărat om de stat!

Noul guvern al Uniunii Sovietice

Consiliul comisarilor poporului din U. R. S. S. a fost transformat în consiliul de miniștri, iar comisarii poporului în miniștri.

Din Moscova s'a anunțat că, din motive de sănătate, d. Kalinin a cerut să fie desăvoinat din funcția de președinte al Prezidiului Sovietului Suprem. În locul său a fost ales deputatul N. Mihailovici Svernik. Generalissimul Stalin a format noul guvern al Uniunii Sovietice, în care d sa deține și ministerul forțelor armate ale U. R. S. S. D-l Molotov este vice-președinte și ministru de externe, ca și până acum, iar d-l I. Vâșinski a fost ales în fruntea unei comisuni care va propune unele modificări și completări în Constituția Uniunii Sovietice.

Mareșalul Tito în Polonia

Zilele trecute s'a încheiat, la Varșovia — capitala Poloniei — un pact de prietenie și ajutor, pe timp de 20 de ani, între Polonia și Jugoslavia. Actul a fost semnat de mareșalul Tito, cu ocazia vizitei sale în Polonia. Cu acest prilej, d-l Beirut, președintele republicii poloneze, a înmănat șefului guvernului jugoslav cea mai mare decorație poloneză.

Un nou ajutor dat de U. R. S. S. poporului român

Din partea guvernului sovietic primim 155 locomotive, 15.000 vagoane și ne închiriază 5.356 vagoane de marfă. Acesta este un mare ajutor pentru care poporul român va purta o vie recunoștință marelui vecin dela răsărit.

Armata Roșie în sprijinul țăranilor români

D-l General-locotenent Vinogradov, Șef de Stat Major al Comisiei Aliate de Control din România, a comunicat guvernului nostru că guvernul U. R. S. S. a pus la dispoziția guvernului și țăranilor români toate mijloacele mecanice (automobile, tractoare, etc.), caii și trupa necesară din unitățile Armatei Roșii aflătoare în România, pentru a ajuta la campania agricolă.

D-l Harry Truman,

Președintele Statelor-Unite ale Americii, îndeamnă poporul american, să vie în ajutorul țărilor infometate: „*În calitate mea de președinte al Statelor-Unite, fac din nou apel la poporul american cerându-i să-și dovedească încrederea în legea creștină și să dea ajutor milioanele de vieți omenești. Mâncați mai puțin, renunțați la risipă, ca alții să poată avea o bucată de pâine*”. Lumea flămândă așteaptă mila și ajutorul americanilor.

În Anglia

vor fi aduși 200 de savanți germani pentru a ajuta la înfăptuirile industriei britanice.

Plecarea d-lui Franasovici la Londra

D. ambasador Richard Franasovici, ministrul României la Londra, a părăsit țara, plecând cu avionul în capitala Marelui Britanii. Cu un alt avion au plecat și ceilalți membri ai ambasadei. Să sperăm că relațiile diplomatice dintre Anglia și țara noastră vor reveni la vechea prietenie de altă dată.

La 16 Martie

s'au împlinit 125 de ani de când olteanul Tudor Vladimirescu, s'a revoltat împotriva asuprărilor poporului. Scopul mișcării sale era de a îmbunătăți soarta țăranului român, care, strivit de biruri și lipsit de pământ, ducea o viață de plâns. Tudor își da seama de starea nenorocită a țării, de mizeria în care trăia norodul, de lăcomia și lipsa de cinste a păturii conducătoare (Fanarioșii) și mai ales a boierilor greci. Mișcarea lui prin înlăturarea domnilor fanarioși — este începutul unei noi epoci în dezvoltarea noastră politică. Ea fost semnalul redeșteptării naționale.

Cinci ani dela moartea lui N. Titulescu

Zilele acestea s'au împlinit 5 ani de când, departe de pământul țării pe care l-a iubit și l-a apărat, a murit Nicolae Titulescu. Toată viața sa sbuciumată a fost închinată patriei. Prin însușirile cu care l-a înzestrat Dumnezeu, N. Titulescu s'a impus pe primul plan atât în țară cât și în străinătate. El, cel dintâi la noi, a încercat să încheie un tratat de prietenie cu Uniunea Sovietică, lucru care însă a fost zădărnicit. Nicolae Titulescu nu a fost omul unui partid politic, ci a fost omul țării. Dacă el ar fi trăit azi nu ne putem da seama cât folos ar fi adus țării și chiar omenirii întregi! Lipsa lui o simțim mai tare noi Români, care ne dăm seama deabia acum ce am pierdut prin moartea lui. Fie ca memoria lui să dăinuiască vie în sufletele noastre, mai ales astăzi când România a părăsit pe drumul trasat de el!

COPIE

ROMANIA

Curtea de Apel Tg. Mureș,

Nr. 179—1945.

ȘEDINȚA PENALĂ Nr. 31

Ședința publică din 4 Oct. 1945

În numele legii

HOTĂREȘTE

Respinge ca nemotivat recursul declarat de inculpatul Ioan Coclarus, grefier la tribunalul Sighet, contra sentinței penale Nr. 294 din 22 Iunie 1945, a Instanței pentru judecarea cauzelor de sabotaj cepe lărgă Tribunalul Tr. Mică Dumbăvezi.

Obligă pe numitul recurent să plătească la Stat suma de 200 (două sute) lei cheltuieli de procedură penală, definitivă.

Dată și pronunțată în ședința publică din 4 Oct 1945.

Președinte ss. IOAN CĂMĂRZAN, E I EDGARD PENCIULESCU, consilier ss D-I ȘTEFAN IORENZY, Consilier, Grefier ss. D-I EMIL VLĂDESCU.

Pentru Conformitate
V. ABUSEANU